

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 11 (78) november 2000

Roiul avab ukсед päevakeskus

Roiu alevikus Kesktänav 9 asuvad maja nimetatakse perekeskuseks. Siin asuvad ühe katuse all lasteaed, perearst, hambaarst ja raamatukogu. Lähitulevikus peaks tööd alustama apteek. Juba jõulukuus avab aga samas majas ukсед päevakeskus.

Keskusele on hea juurdepääs kõigil, sealhulgas ka liikumisraskustega inimestel.

Päevakeskuse tegevuse eesmärgiks on:

- ❖ pakkuda sotsiaalteenuseid ja huvitegevust igas eas inimestele, sealhulgas ka vanuritele, puuetega inimestele, lastele ja nende perekondadele ning aktiivsest elust kõrvalejäänud isikutele;
- ❖ tõsta perekondade teadlikkust sotsiaalsete probleemide lahendamisel ennetamiseks toimetulekuraskusi;
- ❖ parandada vanurite ja toimetulekuraskustes perede elukvaliteeti ja rahulolu, pakkudes neile aktiveerivat, toimetulekuvõimet tõstvat ja toetavat tegevust.

Päevakeskuses on üheks olulisemaks sotsiaalse taastamise viisiks selle külastaja eneseteostus praktilise tegevuse kaudu. Igas eas inimesele on tähtis kogeda tunnustust ja võrdväärset eakohast kohtlemist. Oluline on omada kaaslast, rakedada oma teadmisi ja oskusi ning tunnetada oma vajalikkust.

On äärmiselt tähtis, et inimene saaks oma huvisid ja soove arvestades endale tegevuse vabalt valida. Päevakeskus näiteks annab võimaluse juhtida huviringi või lihtsalt jagada oma teadmisi, oskusi ja kogemusi teistega.

Kindel vabatahtlik tegevus on suurepäraseks kompensatsiooniks eakale inimesele, kes on aktiivsest töö- ja seltsielust kõrvale jäänud. Päeva-

keskuse huvitegevuse kaudu peaksid kujunema sõpruskonnad, kus kogetakse ühtekuuluvust, vastastikust mõistmist ja sõbralikkust, abivalmidust ja raskustele kaasaelamist.

Oma loomu poolest püüdleb iga inimene tasakaalu ja harmoonia poole, otsib seltsi ja väldib üksildustunnet. Päevakeskus on võimalus tunda ennast teistega võrdväärseks. Igas eas inimene ootab sõbrapilku, lugupidavat suhtlemist ja küünarnukitunnet.

Päevakeskus pakub järgmisi teenuseid: nõustamine, huvi- ja vestlusringid, mitmesugused kultuuriüritused. Päevakeskuses on pesemisvõimalus (dušš). Ka hakatakse tulevikus pakkuma toitlustamise ning pesupesemise teenuseid. Sõltuvalt kliendi majanduslikust olukorrast osutatakse teenuseid nii tasu eest kui ka osaliselt või täielikult tasuta.

Austades eakaid ja endast väiksemaid või nõrgemaid liigume koos edasi selles suunas, et meie ühiskonnast kujuneks tõepoolest ühiskond igale eale.

Maie Otsa,
vallavalitsuse osakonnajuhataja

Pensionäride ühendus "Kuldlõng" tegutseb

Valla pensionäride ühenduse "Kuldlõng" suurüritused, mis toimuvad kuus korda aastas, on saanud eakate hulgas populaarseks ja oodatuks.

22. oktoobril toimus eakate sügispidu. Külaskülades olid Tartust Tähtvere päevakeskuse eakaaslastest, kes tõid külakostiks laulurõõmu ja tantsulusti. Traditsiooniks on muutunud juubelisünnipäevade tähistamine.

Pensionäride ühenduse "Kuldlõng" tublid perenaised hoolitsevad alati selle eest, et peolised tunneksid end mugavalt ja saaksid lisaks vaimutoidule ka maitsvate suupistetega keha kinnitada.

Üritusi on toetanud valla äriühingud Männiku Piim OÜ, Heldur Petersoni Kõivu- Andrese talu ja Arujõe OÜ. Suur tänu!

Aktiivne osalemine seltsielus ja klubitegevus, koostegemise rõõm hoiab meid elurõõmsana ja virgena.

Pensionäride ühenduse "Kuldlõng" jõulupidu on Priiuse Seltsimajas laupäeval, 16. detsembril algusega kell 12. Tule Sinagi!

Johannes Loosti fotod

* * *

Populaarsed ja vajalikud on niisugused üritused, kus eakad tegutsevad koos nooremate põlvkondadega. Sel moel on võimalik ületada põlvkondade vahel tahes- tahtmata tekkivat võõrdumist, kapseldumist vaid omaenda probleemidesse ja tegemistesse.

Nii osutus väga toredaks ja menukaks 12. novembril Priiuse Seltsimajas toimunud isadepäeva üritus kogu perele.

Pidupäeval esinesid Roiu lasteaia ja Sillaotsa kooli lapsed. Palju oli ühiseid mängu, tantse ja perevõistlusi. Rõõm oli näha, et võistlustes ja mängudes osalesid tublide isade kõrval ka elurõõmsad ja teotahtelised vanaisad.

Loodame, et novembrikuine meeleolukas perepäev oli nii ürituse algatajaile ja organiseerijatele kui ka kõigile kaasalööjatele hingekosutav ja meelde jääv.

Maie Otsa

Kultuurikalender

Detsember 2000

4. detsember	kell 19.00 Priiuse Seltsimajas tantsuteater "Sinilind". Tantsuetendus kogu perele. Pilet 5 krooni.
16. detsember	Priiuse Seltsimajas pensionäride jõulupidu. Ansambel "Vanaemad"
17. detsember	Roiu Lasteaia "Kukupai" jõulupidu Priiuse Seltsimajas
21. detsember	Laste jõulupidu koolieelikutele Priiuse Seltsimajas.
22. detsember	Sillaotsa Põhikooli jõulupidu.
23. detsember	Jõulupidu Priiuse Seltsimajas.
01. jaanuar 2001	Kell 00.30. Uue aasta tantsupidu.
Alati	Priiuse Seltsimaja üürib välja ruume (erinevad variandid) üritusteks ja perekonnasündmuste tähistamiseks. Info tel 352 568 ja 050 49 568

Teadmiseks elektritarbijatele

Kiirelt muutuv aeg esitab järjest rohkem nõudmisi nii elektrimüüjale kui ostjale. Käesoleval ajani Eesti Energia ja tema kliendi vahel uuele energiaseadusele vastav ostu-müügileping puudub. Lepingus peavad olema kindlaks määratud poolte õigused, kohustused ja vastutus.

Elektrienergia müümisel on ostja krediteerimine paratamatu. Müüja soovib, et see püsiks mõistlikul tasemel ja oleks planeeritav. Seega on väga oluline ostja ja müüja vahel kokku leppida elektri eest tasumise tähtaegades. Maksmisviisi ja maksetähtaegade osas kokku leppimine toimub ostu-müügilepingu sõlmimisel.

Muutused toimuvad ka maksmise korralduses. Ostjal on võimalik kasutada kaasaegseid maksmisvõimalusi pankade kaudu otsekorralduslepinguga. Tasuda saab ka prognoosarve alusel. Jääb kehtima ka endine maksmisviis postkontorite kaudu. Arvesti näitude teatamine toimub kas telefoni, faksi või elektronposti teel või näidukaardi abil.

Lepingute sõlmimine on kuni vastava korralduseni tasuta. Makseraamatud kaotavad kehtivuse 2001.a. esimese kvartali jooksul, siis saab elektri eest tasuda ainult arvete alusel.

Veidi ka uutest hindadest.

Kõiki tarbijaid huvitab, milline on kõige soodsam hinnapakett uute tariifide korral:

1. Individuaalmaja omanikud peavad teadma oma eramu peakaitsme suurust (aktsepteeritud Eesti Energia poolt) ja tarbitava elektrienergia kogust aastas. Kalkulatsiooni teeb tarbija ise või müügiesindaja.

2. Kortereleamu korral on see veidi keerulisem. Maja valdaja sõlmib elektrimüüjaga võrguühenduse kasutamise lepingu, teeb püsitasu jaotuskava ja kõik tarbijad sõlmivad uue elektrienergia ostu-müügilepingu.

NB!

Lepingu sõlmimisel peab hoone (eluruumi) omanikul, rentnikul või üürnikul kaasas olema isikut tõendav dokument ja vajadusel lihtkirjalik volikiri, uutel omanikel ka omandit tõendav dokument. Võimalik on eelregistreerimine.

Ootame Teie aktiivsust uute ostu-müügilepingute sõlmimisel.

Hans Kibena,
müügiesindaja

Eesti Energia AS võtab oma kliente vastu

- *Roiul Kesktänav 9 raamatukogus kuu viimasel reedel kell 12 – 15*
- *Mäksa vallas Mellistes Oraviku 3-1 igal tööpäeval kell 8 – 10*
- *Tartus Ilmatsalu 5 igal tööpäeval kell 8 – 16.30*

*Info tööpäeviti kell 8 – 10
tel 411 506 või 051 14 671*

Kes novembrikuus on sündinud...

1	Eeri Hint	1933	Uniküla
2	Jekaterina Vierland Linda Jaako	1920 1940	Ignase Kõivuküla
3	Miralda Erlich	1929	Päkste
4	Johanna Klaus	1919	Igevere
6	Terese-Rosine Mällo Verner Parts	1919 1924	Aardla Roiu
8	Aino Kirs	1923	Kriimani
9	Anita Punga	1922	Kriimani
10	Veera Talbonen	1926	Ignase
12	Julius Albert	1918	Roiu
14	Laine Kuljus Mihhail Suvi	1935 1937	Uniküla Päkste
15	Maria Jegorkina	1925	Roiu
19	Alvina Sakh	1909	Mõra

	Hilda Tamm Aleksandra Rusina	1925 1932	Roiu Päkste
20	Ellenviine Mikk	1927	Roiu
22	Valter Otsa	1926	Päkste
23	Armilde-Marie Laaber Aivo Vihm	1905 1938	Lange Tõõraste
24	Linda Hank	1927	Mõra
26	Kalju Soggar Elvi Serg	1928 1935	Uniküla Mõra
27	Manni Bürkland Vaike Punnar	1927 1932	Ignase Roiu
28	Linda Sikk	1919	Roiu
30	Kadri Viert	1937	Ignase

Palju õnne !

Sporditeade

Maaspordiliidu sügismängude korvpalliturniiril saavutas II liigas Haaslava meeskond esikoha ja pääses edasi võistleva veebruaris algavale I liiga turniirile.

Koit Prants

Elukoha registreerimine

Saabusid valda

Martina Telgmaa	Roiu	Oja 8-8	Tormast
Valve Kask	Tõõraste	Raudteemaja 3-1	Nõost
Kaido Nõmme	Tõõraste	Raudteemaja 3-1	Nõost
Siim Barkala	Haaslava	Veski	Tartust
Jüri Kõtsi	Kõivuküla	Ede-Age	Tartust
Elin Jääger	Uniküla	Allika	Tartust
Irina Ivanova	Roiu	Männi 4-31	Tartust
Katrin Ivanova	Roiu	Männi 4-31	Tartust
Anastasia Ivanova	Roiu	Männi 4-31	Tartust
Peeter Munitsõn	Kurepalu	Vassi	Tartust
Aita Munitsõna	Kurepalu	Vassi	Tartust
Kristel Kadak	Kriimani	Savila	Tartust

Lahkusid vallast

Valeri Nekrassov	Roiu	Männi 5-5	Tartusse
Larissa Andrejeva	Roiu	Männi 5-5	Tartusse
Tatjana Andrejeva	Roiu	Männi 5-5	Tartusse
Jevgeni Nekrassov	Roiu	Männi 5-5	Tartusse
Valentina Saarman	Roiu	Männi 4-14	Tõlliste valda
Kaarel Juss	Roiu	Oja 7-12	Tartusse
Maie Juss	Roiu	Oja 7-12	Tartusse
Kaido Juss	Roiu	Oja 7-12	Tartusse

Politseiteated

✓ 25. oktoobril varastati Aadami külast Uue-Aadami talu lähedalt 50 meetrit liinijuhet ALUS 4X95. Aktsiaselts Eesti Energia sai kahju 8553 krooni.

✓ Ajavahemikul 7.- 8. november varastati Lange külas Langemäe 5 garaazist Rainer Rulli roheline meestejalgratas Ukraina. Kahju suurus on 3000 krooni.

✓ 7. novembril avastas omanik Tõnu Ojamaa, et tema kuivatist Haaslava külas on kadunud 5000 krooni maksev teraviljaveski.

✓ 29. oktoobril leidis Aare Käsper, et temale kuuluvasse Lehtse tallu Päkste külas on akna kaudu sisse murtud. Akende lõhkumisega tekitati 660 krooni kahju.

✓ Ööl vastu 19. oktoobrit varastati Tuigo kalmistult ratastel veemahuti, mille tagajärjel Tartu linna asutusele *Kalmistu* tekitati 3500 krooni kahju.

✓ 21. oktoobril avastati sissemurdmine Kriimani külla Kalda tallu. Varastatud on muruniiduk *Stiga*, 2 20-liitrist bensiinikanistrit ja aiakäru. Kahju suurus 3500 krooni.

✓ Ajavahemikul 23. kuni 26. augustini varastati Tuigo kalmistult Tartu linna asutusele *Kalmistu* kuulunud liiklusmärk *Sissesõit keelatud*, mis maksis 1023 krooni.

✓ Ööl vastu 20. oktoobrit varastati Koke külast osaühingu *Männiku Piim* traktorilt MTZ-82 generaator, mis maksis 960 krooni.

✓ Ööl vastu 30. oktoobrit varastati Roiu alevikust Meistrite tänavalt Udo Väana ratastraktori *RS-09* aku, mille hinnaks on 1000 krooni.

✓ Aasta jooksul on Ignase külas Koorti alajaama piirkonnas Villemioja talu juurde viivalt õhuliinilt 1400 meetrit juhet kogukaaluga 134 kg. *Eesti Energiale* on sellega tekitatud 13005 krooni kahju.

✓ 14. – 17. novembri vahemikus varastati Roiu alevikus Männi 1 hoovis seisnud aktsiaseltsi *Balt-Oil* haagisest tööriistu, lõhnakuuski, töökindaid, aku jm. Kahju suurus on selgitamisel.

✓ Ööl vastu 6. novembrit varastati Kurepalus Aare Roosimäe ehitusplatsilt 2 m³ mahuga alumiiniumvann väärtusega 1600 krooni.

✓ 9. novembri õhtul pandi Roiu alevikus toime avalik vargus: kella 20 paiku võeti alaealise Edgari käest ära kott mardipäevaandidega.

Politsei poole pöördumiseks kasutage lühinumbrit 110 (linna valimise 0 tuleb vallas asuvalt analoogtelefonilt muidugi ette valida); tööajal võib helistada ka Tõrvandi politseijaoskonda tel 415440. Konstaabli mobiiltelefon on 253 903 710, kodune lauatelefon 490 250. Kui soovite jääda tundmatuks, aga siiski politseid abistada, kasutage vihjetelefoni 308850.

Ivar Dubolazov

Kurepalu kohvik "Priius"

30. novembril kell 20.00 lõpupidu ja tühjendusmüük

Osaühing "Tuulepuu"

* * *

1. detsembrist uued omanikud.

Foto: Tiina Prentsel

KODUKANDI LOOD XLVI

lehekülgi Haaslava valla ajaloo

1905. aasta Haaslaval

Venemaa ja Eesti ajaloos olulise 1905. aasta sündmuste kohta meie vallas laseme pajatada tole-aegsel vallasekretäril Jaan Väljaotsal, kes pani oma mälestused kirja 1929. aastal, kui ta töötas Maramaa kooli juhatajana. Mälestuste käsikiri, millest osa täna avaldame, on säilinud Kirjandusmuuseumis ja jõudis meieni Ilmar Voltri vahendusel.

1905. a. sündmuste kohta sõnab autor:

Poliitikategemine ei ole mulle kunagi meeldinud, küll aga rahulik ameti- ja seltskondline tegevus. Need read on küll lühikesed, aga tõetruud. Tolle aja sündmusist kirjutan seepärast, et nad minu elulooga tihedas ühenduses seisavad ja võiks väikese pildi pakkuda valla ajaloo.

Jaan Väljaots

Marama koolimajas 5 mail 1929

... Ka punasel 1905. aastal oli elu hädaohus.

Haaslava mõisaomaniku krahv Šeremetjevi volinikuks oli parun Pahlen. Kõrgi iseloomuga mehel oli pea alati vallavalitsusega kokkupõrkeid, iseäranis neil juhtudel, kui vallavalitsus temalt teede ja sildade tarvis metsamaterjali nõudis.

Samuti ei sallinud ta põrmugi karskusseltsi *Priius*. Nii kutsus ta kord ühe karskusseltsi peo ajaks Tartust välja kõva ratsapolitsei, et rahvas lähedalolevasse mõisa metsa jalutama ei läheks. Metsas olid kõnniteed ja suvemajad. Ratsapolitsei, arvult 15 hobuse ja mehe ümber, tuli niisuguse hirmsa ajamise ja sõjaka välimusega, millest võis arvata, et mehed on just praegu puhkenud mässu tulnud maha suruma. Juhiks oli maakonna politseiülema abi. Muidugi polnud neil siin midagi teha ja nad läksid varsti Tartu poole tagasi. Hea vahekorra tõttu maakonna politseiülemaga võis parun Pahlen kergesti niisugust võimudemonstratsiooni korraldada.

Punasel aastal hakati küll tõesti pärast 17. oktoobri manifesti rahvakoosolekuid pidama. Kuna need koosolekud vaid kohaliku rahva kokkutulemised olid, siis kõneldi neil enamasti neist küsimusist, mis rahva tõsiste tarvidustega ühenduses seisid. Kord näiteks otsustasid valla taluperemehed saata läbi kohaliku talurahvaasjade komissari kuberman-guvalitsusele märgukirja, näidates arvudega ära, kui ülekohtune on tee korrashoidmise kohustus, mis peaaegu tervikuna taluperemeeste peal lasub. Samuti saadeti palvekiri krahv Šeremetjevile, milles viidati parun Pahleni ebaõiglase tegevuse peale põletispuude ja ehitusmetsa müümisel.

Haaslava mõisaomanik krahv Šeremetjev

Kui rahvakoosolekule ilmusid kõnelejad väljastpoolt, tuli harilikult ka rahvast mitmest vallast. Üldiselt peab tähendama, et kohalik rahvas neil koosolekuil õige tagasihoidlik oli ja üldiselt mingisugusele mässule ega valitsusele vastuhakkamisele ei kihutanudki, välja arvatud mõne purjus inimese lööksõnad rahva seast, mis aga tuld ei võtnud.

Kõneldi usuvabaduse vajadusest, eesti keele õiguse andmisest koolides ja kohtutes. Kord nõudsid võõrad keisri piltide mahavõtmist vallakohutu saalist. Kohalik rahvas oli aga vastu ja nii nad jäidki maha võtmata.

Samuti kihutas keegi kingsepp pärast suurt kongressi, mis Bürgermusse saali Tartus kokku kutsuti ja sääli Tõnissoni ja Teemandi erakondadeks hargnes, millest viimane aulasse kolis – et rahvas ei peaks enam Vene sõjaväkke teenima minema ja praegu väeteenistuse komisjonis vastu võetud mehed peaks rahulikult koju jääma. Aga koosolijad laitsid selle mõtte maha.

Ühel koosolekul kerkis jälle kellelegi pähe mõte kõrtse väevõimuga kinni panna. Aga seegi mõtte laideti ära.

Kuigi iga koosolek lauluga "Maha verega võetud troonid" algas, ei kiidetud ühtki vägivallasammu tarviliukuks. Lauldi aga nii, noh, et laul mitmesajalisest suust tulles vägevana ja ilusana kõlas.

Parun oli aga väga huvitatud neist koosolekuist. Ka talurahva-asjade komissar oleks häämeelega näinud, et mina mõnda üksikut inimest oleks kõige kurja juurena näidanud. Vallavalitsuse poolt temale antud ametlikud teated koosolekute kõnede ja otsuste kohta ei näinud teda rahuldavat. Saadeti sandarmid, kes pidid rahva meeoleolu ja vallametnikkude, eriti kirjutaja, meelsust uurima. Vist ei leitud midagi, mis kellelegi kahju oleks võinud tuua.

Sellegipoolt tekkisid kuuldused, et parunil paarikümnest inimesest koosnev nimestik valmis on Bezobrazovile andmiseks, kui see oma karistussalgaga Haaslavale jõuab. Ja selles nimestikus olla mina esimeste seas seisnud, keda kindlasti oleks maha tapetud.

Paruni kavatsustest kuulda saades saatis vallavolikogu krahv Šeremetjevile asjaolude selgitamiseks telegrammi. Pärast käis veel vallavanem Jaan Link oma abi Jaan Meieriga isiklikult krahvile asjaolusid selgitamas. Nemad viisid krahvile ka suure hulga allkirjadega kaebuse. Krahv olla seletanud, et temal kõigevähematki põhjust ei olevat kellegi päale kaevata. Lugu lõppeski hästi. Bezobrazovi karistus ekspeditsioon pandi seisma.

Krahv Šeremetjev aga andis temale antud kaebuse kaebekirja parun Pahlenile välja. See omakorda püüdis kriisiülemä Šoltkevitsiga seda kaebekirja poliitilisena näidata, seletades, et selles on üht rahvakihti teise vastu üles kihutatud. Šoltkevits käis koos oma asetäitja Slivakiga isiklikult asja juurdlemas. Juurdlus aga ei andnud neid tulemusi, mis neile tarviliukud oleks olnud.

Nüüd kaebas parun Pahlen kõik kaebusele alla kirjutanud peremehed kohtusse laimamise süüdistusega. Muidugi tekitas selline asjade käik paljudes hirmu. Arvati paremaks enda seast paari meest volitada kohtus seletusi andma. Kohtusse aga ilmusid siiski kõik isiklikult.

Parun ilmus süüdistajana koos oma advokaadi von Lieveniga. Lieven pidas pika süüdistuskõne, muidugi vene keeles. Peremeeste volinikelt küsiti tõlgi läbi, kas nad ise ja nende volitajad tunnistavad end süüdi. Volinikud Juhan Viru ja Jaan Meier, mõlemad lihtsad talumehed, küsimusele vastust ei andnud, kuid palusid asja kustutada, kuna süütegu, kui seda selleks peetakse, Peterburis on tehtud, seal hr Šeremetjevile kirja andmisega.

Nüüd puhkes vaidlus rahukohtuniku ja süüdistaja advokaadi v. Lieveni vahel, mis koguni ägeda iseloomu omandas. Kuulutati otsus, millega asja arutamine lõpetati kui sellele kohtule mittealluv. Kuna tegu oli aegunud – oli möödunud üle kuue kuu, ei saanud parun enam kuhugi mujale kaevata.

Üleval meeleolus tuldi kohtusaalist välja.

Parunile ei jäänud väljatulekul kuulmata ühe venelase sõnad "Vot kuradi-päradi parun!"

See oli punase 1905. aasta ärevuste lõppakt. Haaslaval ei saanud mitte ükski inimene kannatada.

Mitmed lugupidamiseväärt mehed olid üle Peipsi Venemaale põgenenud kui kuulsid õudseid lugusid karistussalkade tegevusest Laevas ja mujal. Tulid aga kõik nädala-paari pärast koju. Hirm oli olnud ilmaaegne.

Samu sündmusi käsitletakse ka Eesti Kirjanduse Seltsi Arhiivis säilitatavas käsikirjas "1905. aasta sündmused Võnnu kihelkonnas", mille autoriks on sõjaeelse Tartu Ülikooli ajalootudeng Alo Tilk. Avaldame sealtki katkendi:

1905. aastal käis Haaslava valla rahvas vallamaja ja seltsimaja juurde kokku. Tulid sinna kõik, nii töölised kui ka taluperemehed. Krahv Šeremetjev, Haaslava mõisa omanik, oli saatnud oma poja Peterburist siia järele vaatama, kuidas asjaolud on, et mitte mässu ei tuleks.

Nimelt oli Tuigo mõisa [hiljem asus mõisahoones Tuigo kool] parun Pahlen, sinne metsahärra, lasknud kinni panna teed, mida mööda rahvas varem oli käinud ega lasknud rahvast enam sealt läbi. Rahvas aga nõudis, et need teed jälle avataks ning hakkasid koos käima nõupidamiseks vallamaja ja seltsimaja juurde. Parun Pahlen olnud selle peale hirmus vihane ning tellinud karistussalgad ka Haaslavale.

Tuigo mõisa töölised käinud ka siis kokku ja Uniküla Iljamõisa [autoril: Ille mõisa] rentnik Kukk (piiskop Kuke vend) saadetud krahv Šeremetjevi poja poolt siis talumeestele sinna kõnet pidama, et nad ei hakkaks mässama. Noor Šeremetjev, krahvi

Vallavanem Jaan Link

(07.06.1851 – 25.01.1928)

Foto Vaida Lingi erakogust.

poeg, sõitnud siis kahe päeva pärast Peterburgi tagasi.

Ille mõisa rentnik Kukk käis mitu korda parun Pahleni pool, kuid viimane ei andnud ennast temaga kunagi kokku. Siis hakanud Kukk ka kartma ja sõitnud Peterburgi krahv Šeremetjevi juurde, kus seletanud asjalood ära ja öelnud, et parun Pahlen kutsunud Haaslavale karistussalgad.

Krahv Šeremetjev öelnud: "Mulle pole rahvas midagi kurja teinud ja karistussalku pole mulle vaja."

Kukk selgitanud, et Pahlen kutsub need aga siiski. Seejärel kirjutanud krahv parunile kirja, milles keelanud sarnase talitamise ära. Kukk toonud selle kirja Pahlenile kätte. Enne aga lasknud sellest kirjast teha ära kirja. Ta jõudnud tagasi pea viimasel silmapilgul ja andnud kirja parunile üle, kes olnud hirmus vihane, aga ei saanud midagi parata. Nii jäanudki karistussalgad tulemata.

Peksa pidanud saama 45 inimest. Osa ninamehi ja eestvedajaid oli juba pakku põgenenud.

Rahva jutu järgi olnud Tuigo mõisas juba peksu postki valmis ning ka augud valmis kaevatud. Lauldud laulu "Nüüd üles, keda needus rõhub", nõutud ka mõisavalitsuselt paremat kohtlemist. Sel ajal

oli rahva seas liikvel lendlehti ja üleskutseid, kuid suure hirmuga hävitati need kõik ära.

Krahvi poja siin olles käsutati vallarahvas Haaslava mõisa kokku, kus siis Kukk kõnet pidas. Teisel päeval läksid karjamõisa rentnikud Tuigole kokku.

Juhan Kukk kõnelnud revolutsioonist üldse ja sellest, kui rahvas tahab midagi saavutada, peavad inimesed ühinema ja nõudma, kuid mitte põletama ja mässama.

Rahvas käis koos umbes 5 korda.

1905. aastal oli meeoleolu kaunis pinev ja koolitöö käis väga ärevas õhkkonnas. Kooliõpetajad pidid juba peaaegu putku panema, samuti olid ka paljud laste isad peidus. Tuigo parunil olnud nimekirja valmis, võllad üles seatud, ka hauad valmis neile, keda pidi maha lastama. Nimekirjas olnud üldse ligi 100 inimest. Vallavalitsus olnud tookord kaunis traagi. Ka nemad pidid pakku põgenema, sest ka nemad olid nimekirjas. Tolleaegne vallavanem oli Jaan Link. Vallavalitsuse liikmed Link, Kukk ja Meier käisid krahv Šeremetjevi juures. Selleaegne urjadnik oli J. Lingi hea sõber ja tuttav, tema avaldanudki selle nimekirja, mis parunil oli tehtud.

Eelteade ametlike kohanimede määramise kohta

Kooskõlas *Kohanimeseadusega* ja *Kohanimede määramise korraga Haaslava vallas* on tehtud ettepanek määrata ametlikeks kohanimedeks

Lange külas

Hõbesalu – erastamisele mineva vaba põllumajandusmaa aadressi- ja katastriüksuse nimena;

Mõra külas

Sinilinnu 23 – Hans Sorga kinnistu ja sellel asuvate hoonete aadressi- ja maa katastriüksuse nimena;

Roiu alevikus

Männi 4 – 12-korterilise elamu korteriomandite aadressi- ja maa katastriüksuse nimena;

Koke külas

Hoidla – aktsiaseltsi "Õsel Foods" laohoone aadressi- ja maa katastriüksuse nimena;

Päkste külas

Nurme – Veera Lantsovale ostueesõigusega erastatava maa aadressi- ja katastriüksuse nimena;

Kõigil, kellel on vastuväiteid toodud nimede ametlikeks kohanimedeks kinnitamise kohta, esitada need vallavalitsusele 30 päeva jooksul käesoleva eelteate avaldamisest.

Mälestame lahkunuid

Heino Hint

16.04.1948 – 30.10.2000

Ignase

Kamilla Tegova

24.01.1993 – 07.11.2000

Kriimani

Linda Arujõe

03.08.1929 – 16.11.2000

Uniküla